

Smernica č. 23/2026
Vysokej školy technickej a ekonomickej v Prešove
o Využívanie generatívnej umelej
inteligencie študentmi a akademickými
pracovníkmi

2026

Článok 1

Účel a predmet úpravy

1. Táto smernica upravuje pravidlá Vysokej školy technickej a ekonomickej v Prešove (ďalej len „VŠTE“) pre využívanie nástrojov umelej inteligencie vo vedecko-výskumnom a vzdelávacom procese a pri plnení študijných povinností študentov.
2. Táto smernica je vydaná v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1689 z 13. júna 2024, ktorým sa stanovujú harmonizované pravidlá v oblasti umelej inteligencie a ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 300/2008, (EÚ) č. 167/2013, (EÚ) č. 168/2013, (EÚ) 2018/858, (EÚ) 2018/1139 a (EÚ) 2019/2144 a smernice 2014/90/EÚ, (EÚ) 2016/797 a (EÚ) 2020/1828 (akt o umelej inteligencii). Táto smernica prihliada na dikciu § 8, § 93 písm. d) a § 101 zákona č. 300/2025 Z. z. z 21. októbra 2025 o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vysokoškolský zákon), ktorý nadobudne účinnosť od 1. septembra 2026.
3. VŠTE podporuje využívanie moderných nástrojov a technológií vo vedecko-výskumnom a vzdelávacom procese a vo výučbe za predpokladu, že sú používané zodpovedne a v súlade s etickými a bezpečnostnými zásadami.
4. Pravidlá tejto smernice sa vzťahujú najmä na nástroje umelej inteligencie, ktoré sú využiteľné pri príprave textových výstupov. Primeraným spôsobom ich však možno uplatniť aj pri využívaní nástrojov na spracovanie obrazu alebo zvuku.
5. Vzhľadom na dynamický vývoj v oblasti umelej inteligencie sa predpokladá, že táto smernica bude priebežne aktualizovaná, dopĺňaná a spresňovaná.

Článok 2

Základné pojmy

1. Umelá inteligencia (Artificial Intelligence, AI) je schopnosť technických systémov napodobňovať ľudské schopnosti, ako sú uvažovanie, učenie sa, plánovanie alebo kreativita. Umelá inteligencia umožňuje týmto systémom reagovať na podnety z prostredia, riešiť problémy a dosahovať stanovené ciele.
2. Na účely tejto smernice sa umelou inteligenciou rozumie najmä generatívna umelá inteligencia, ktorá využíva pokročilé modely strojového učenia a neurónové siete na generovanie nového obsahu vo forme písaného textu, zvuku, obrazov, videí a iných výstupov, pričom vytvárané dáta majú podobné charakteristiky ako údaje, na ktorých bol model trébovaný.

Článok 3

Kybernetická bezpečnosť

1. Žiadny z nástrojov umelej inteligencie nemá schopnosť zabezpečiť dôvernosť informácií ani chrániť osobné údaje a všetka komunikácia medzi používateľom a nástrojom umelej inteligencie môže byť prístupná jeho prevádzkovateľovi. Používaním nástrojov umelej inteligencie sú ich poskytovateľom sprístupňované informácie, ktoré môžu mať citlivý charakter, môžu obsahovať osobné údaje, duševné vlastníctvo alebo iné neverejné informácie.
2. Z dôvodu, ktorý je uvedený v odseku 1 sú študenti a zamestnanci VŠTE povinní dodržiavať pravidlá kybernetickej bezpečnosti a postupovať s maximálnou mierou zodpovednosti a obozretnosti pri nakladaní s údajmi, ktoré prostredníctvom nástrojov umelej inteligencie poskytujú.

Článok 4

Odporúčania pre študentov

1. Využívanie nástrojov umelej inteligencie musí byť v súlade so zásadami akademickej, morálnej a osobnej integrity, najmä s dodržiavaním etických princípov vo vzťahu k práci a štúdiu, korektným citovaním zdrojov, rešpektovaním duševného vlastníctva a pravidlami vedeckej a odbornej komunikácie.
2. Študenti sú povinní pristupovať k používaniu nástrojov umelej inteligencie otvorene a transparentne, najmä v komunikácii s pedagógmi, a pravdivo uvádzať všetky použité zdroje, nástroje a technológie.
3. Ak vyučujúci, školiteľ záverečnej alebo kvalifikačnej práce alebo príslušné pracovisko v odôvodnených prípadoch využívanie nástrojov umelej inteligencie neodporúči alebo obmedzí, je študent povinný toto rozhodnutie rešpektovať.
4. Študenti sú povinní vždy dôsledne kontrolovať a kriticky hodnotiť informácie získané prostredníctvom nástrojov umelej inteligencie s cieľom zabezpečiť ich správnosť, spoľahlivosť a relevantnosť vo vzťahu k spracováanej téme.
5. Študenti berú na vedomie, že výstupy generované nástrojmi umelej inteligencie môžu byť nepresné, zavádzajúce, založené na stereotypoch alebo predsudkoch, prípadne môžu mať diskriminačný charakter.
6. Očakáva sa, že aj keď sa zodpovedné využívanie nástrojov umelej inteligencie podporuje, tieto nástroje sa nebudú používať ako úplná náhrada samostatnej práce a vlastného úsilia pri tvorbe študentských výstupov. Nástroje umelej inteligencie sa majú využívať predovšetkým ako doplnkový prostriedok štúdia v primeranej kombinácii s vlastnými znalosťami a schopnosťami študenta.
7. Za vlastnú prácu sa považuje tá časť textu, ktorá odráža samostatné myslenie autora, jeho argumentáciu, analýzu a interpretáciu výsledkov.
8. Študenti sú povinní transparentne deklarovať využitie nástrojov umelej inteligencie pri spracovaní seminárnych, záverečných a kvalifikačných prác, ktoré vždy doplnia vlastným komentárom k spôsobu a rozsahu ich použitia. Podrobné zásady sú uvedené v článku 5 tejto smernice.
9. Študenti berú na vedomie, že vyučujúci môžu pri hodnotení študentských výstupov kladť zvýšený dôraz na preukázanie znalosti témy, hĺbkové porozumenie problematike a schopnosť viesť vecnú a kvalifikovanú odbornú diskusiu.
10. Za obsah a spôsob využitia výstupov, ktoré sú generované nástrojmi umelej inteligencie, nesie vždy plnú zodpovednosť autor práce.

Článok 5

Pravidlá pre používanie AI pri písaní seminárnych záverečných a kvalifikačných prác

1. Nie je prípustné priame kopírovanie výstupov nástrojov umelej inteligencie a ich odovzdanie ako výsledku akejkoľvek študentskej práce (pozri článok *Pravidlá citovania*). Nástroje umelej inteligencie majú slúžiť predovšetkým ako pomocný nástroj alebo asistencia tvorby. (napr. pri vyhľadávaní informácií, podpore formulácie textu alebo pri iných čiastkových úlohách).
2. Vyhlásenie povinnej osoby o tom, že seminárnu, záverečnú alebo kvalifikačnú prácu vypracoval samostatne, sa vzťahuje aj na prípad, že nedošlo k zneužitiu nástrojov umelej inteligencie. Odporúčanie o vyhlásení je uvedené v prílohe 1 tejto smernice (formulácia vyhlásenia je možná aj bez zmeny tejto smernice ako celku).

3. Používanie nástrojov umelej inteligencie je povolené najmä na tieto účely:
 - a) kontrola pravopisu, gramatiky a štylistiky (bežné textové editory, Grammarly a pod.),
 - b) tvorba odkazov a správa zdrojových dokumentov (napr. Google Scholar a pod.),
 - c) strojový preklad textov (napr. DeepL, Google Translate a pod.).
4. Použitie nástrojov uvedených v odseku 3 nie je potrebné v práci osobitne deklarovať. Napriek tomu aj v týchto prípadoch nesie študent plnú zodpovednosť za to, že výsledný výstup bude spĺňať požiadavky kladené na daný typ práce.
5. Používanie nástrojov umelej inteligencie je povolené s obmedzeniami najmä v týchto oblastiach:
 - a) reformulácia a štruktúrovanie textu,
 - b) rešeršná činnosť.

V uvedených prípadoch je študent povinný deklarovať použitie nástrojov umelej inteligencie a dodržať pravidlá ich citovania v súlade s článkom 7 tejto smernice.
6. Pri rešeršnej činnosti a podobných úlohách je možné nástroje umelej inteligencie využiť ako pomoc pri spracovaní, sumarizácii alebo vyhľadávaní zdrojov. Tieto výstupy však nesmú nahrádzať informácie obsiahnuté v pôvodných zdrojoch. Nástroje umelej inteligencie nemožno uvádzať ako zdroj faktických informácií (napr. definícií pojmov). Umelá inteligencia nie je považovaná za spoľahlivý a overiteľný zdroj pre akademické písanie.
7. Študent je povinný všetky informácie získané prostredníctvom nástrojov umelej inteligencie overovať a kriticky hodnotiť. Hoci môžu tieto nástroje napomôcť pri návrhu štruktúry textu, formuláciách alebo základnej orientácii v téme, vygenerované texty môžu byť nepresné, nelogické, vytrhnuté z kontextu alebo obsahovať zastarané, skreslené či neoverené informácie.
8. Používanie nástrojov umelej inteligencie nie je prípustné najmä pri:
 - a) spracovaní výsledkov, ich interpretácii a formulovaní záverov,
 - b) vypracovaní kapitol alebo častí textu, v ktorých autor formuluje vlastné závery, argumenty, zistenia alebo tvrdenia. Tieto časti práce je študent povinný spracovať samostatne.

Článok 6

Odporúčania pre akademických pracovníkov

1. Akademickí pracovníci sledujú vývoj v oblasti nástrojov umelej inteligencie a venujú primeraný čas skúmaniu ich možností. Oboznamujú sa s ich funkciami, prínosmi a limitmi, najmä z hľadiska spoľahlivosti a vhodnosti ich využitia vo vedecko-výskumnej, pedagogickej a odbornej činnosti. Tam, kde je to účelné, podporujú ich aktívne a zodpovedné využívanie študentmi.
2. Akademickí pracovníci zvažujú možnosti integrácie nástrojov umelej inteligencie do vedecko-výskumnej, pedagogickej a odbornej činnosti a do výučby a ich vhodnú kombináciu s inými vyučovacími metódami. So získanými postupmi a skúsenosťami sa delia so študentmi aj s kolegami.
3. Akademickí pracovníci systematicky oboznamujú študentov so zásadami akademickej integrity, a to nielen v súvislosti s využívaním nástrojov umelej inteligencie. Sú pre študentov vzorom etického a zodpovedného používania nástrojov umelej inteligencie.
4. Akademickí pracovníci vysvetľujú študentom, že umelá inteligencia je nástrojom, ktorého použitie je vždy viazané na konkrétnu osobu, ktorá nesie zodpovednosť za účel a spôsob jeho využitia.

5. Akademickí pracovníci prehodnocujú ciele vzdelávania a očakávané výsledky učenia v študijných programoch a jednotlivých predmetoch tak, aby absolventi boli pripravení uplatniť sa v prostredí, ktoré bude v budúcnosti významne ovplyvnené rozvojom nástrojov umelej inteligencie.
6. Akademickí pracovníci formulujú jasné a otvorené podmienky, za ktorých je používanie nástrojov umelej inteligencie študentmi vhodné pri štúdiu, domácej príprave alebo pri tvorbe písomných prác. V prípade, že použitie umelej inteligencie neodporúča alebo obmedzia, sú povinní svoje rozhodnutie študentom primerane odôvodniť a prispôbiť tomu zadania študijných úloh.

Článok 7

Pravidlá citovania

1. Kedy citovať alebo deklarovať použitie umelej inteligencie:
 - a) vo všeobecnosti platí, že v prípade, ak využitie nástroja umelej inteligencie ovplyvní obsahovú stránku úlohy, je potrebné jeho použitie citovať alebo deklarovať,
 - b) ak je nástroj umelej inteligencie použitý výlučne na formálnu úpravu textu, v niektorých prípadoch nie je potrebné jeho použitie priamo citovať. No v takom prípade však musí byť jeho použitie prinajmenšom deklarované v súlade s odsekom 2 tohto článku.
2. Ako citovať alebo deklarovať použitie umelej inteligencie:
 - a) ak bol nástroj umelej inteligencie použitý na vyhotovenie súhrnu, získanie podnetov k štruktúre textu, jeho reformuláciu alebo na iné podporné činnosti a v práci nie sú použité doslovné citácie ani parafrázy jeho výstupov, odporúča sa doplniť text vyhlásením, ktoré je uvedené v prílohe tejto smernice (formulácia vyhlásenia je možná aj bez zmeny tejto smernice ako celku),
 - b) ak nástroj umelej inteligencie poskytol podnety alebo informácie, ktoré sú v práci použité vo forme priamej citácie alebo parafrázy a tvoria súčasť obsahovej stránky textu (t. j. nejde iba o formálnu úpravu alebo orientačný prehľad zdrojov), je povinná osoba prevzaté informácie citovať v súlade s platnými citačnými normami,
 - c) citovanie umelej inteligencie podľa normy STN ISO 690 je podľa vzorov:
 - Tvorca. Názov služby. Formát a typ zdroja. Verzia. Dátum vydania alebo aktualizácie. Dostupnosť. [Dátum citovania]. (Príklady: OpenAI. *ChatGPT*. Online, generatívna umelá inteligencia. Verzia GPT-4o mini. 15. máj 2025. Dostupné z: <https://chatgpt.com/>. [cit. 2025-12-15] / Midjourney, Inc. *Midjourney*. Online, generátor obrázkov. Verzia 6.1. Dostupné z: <https://www.midjourney.com/home>. [cit. 2025-12-15]),
 - d) citovanie umelej inteligencie podľa normy APA 7 je podľa vzorov:
 - [Názov]. Online. In: Názov služby. Verzia. Dostupné z: služba alebo distribútor, URL/URI. [Dátum citovania]. (Príklad: [Čo je ChatGPT?]. Online. In: *ChatGPT*. Verzia September 25. Dostupné z: OpenAI, <https://chat.openai.com/share/ebac478e-45b6>. [cit. 2025-12-15]).
 - Norma APA pri citovaní textov generovaných prostredníctvom umelej inteligencie vychádza z princípu, že sa cituje nástroj alebo softvér, ktorý daný text vygeneroval. Spôsob a dôvod využitia umelej inteligencie má byť vždy stručne opísaný priamo v texte práce. Samotná komunikácia s nástrojom umelej inteligencie (tzv. prompting) môže byť uvedená v prílohách práce. Aj norma STN ISO 690 pripúšťa možnosť uvádzať použité prompty ako súčasť príloh.

3. Aj pri využívaní nástrojov umelej inteligencie zostáva zachovaná povinnosť citovať primárne, overené a opakovane overiteľné zdroje informácií ako základ akademického a vedeckého písania.
4. Ak použitie nástrojov umelej inteligencie nie je v práci riadne deklarované alebo citované v súlade s touto smernicou, považuje sa takéto konanie za porušenie zásad akademickej integrity, najmä za plagiátorstvo alebo tzv. ghostwriting (contract cheating).

Článok 8 **Záverečné ustanovenia**

1. Tento vnútorný predpis schválila Správna rada VŠTE dňa 20.04.2026.
2. Zmeny a doplnky tohto predpisu schvaľuje Správna rada VŠTE na návrh rektora.
3. Tento vnútorný predpis nadobúda platnosť a účinnosť dňom 20.04.2026.

V Prešove dňa 20.04.2026

doc. Ing. Jakub Horák, PhD., MBA
predseda Správnej rady VŠTE

Príloha 1:

- a) Kvalifikačné práce spravidla obsahujú vyhlásenie:
„Vyhlasujem, že som prácu vypracoval/-a samostatne s využitím uvedených zdrojov.“
- b) V prípade, že študent pri vypracovaní seminárnych alebo kvalifikačných prác využije nástroje umelej inteligencie, uvedie okrem základného vyhlásenia aj informáciu o ich použití, napríklad v tomto znení:
„Vyhlasujem, že som prácu vypracoval/-a samostatne s využitím uvedených zdrojov. Nástroje umelej inteligencie som použil/-a v súlade s etickými a bezpečnostnými zásadami a dodržal/-a som pravidlá ich citovania.“
„Pri príprave tejto práce autor/-ka použil/-a [názov aplikácie, webová adresa aplikácie] na účel [dôvod použitia]. Po použití tohto nástroja autor/-ka vykonal/-a kontrolu obsahu a preberá zaň plnú zodpovednosť.“